

Discursul de tron însă, cu care Majestatea Sa a deschis noua dietă, de astă-dată se deosebește foarte mult de cele de mai înainte. În el nu se face nici cea mai mică amintire despre raporturile monarhiei noastre cu alte state, nu se mai dau obicinuitele asigurări de pace și pietiniă cu statele dinafară și, ceea ce e mai bătător la ochi, nici despre raporturile monarhiei noastre cu celelalte state din tripla alianță, nu se face nici o amintire în discursul tronului, măcar' că în urma cunoscutelor descoperiri ale lui Bismark și a altor faime nefavorabile pentru legăturile statelor aliante, s'ar fi așteptat să se dea oare-care lămuriri în privința acésta.

Dér nici despre politica interioară nu se face amintire în discursul tronului. Una dintre cestiunile politice interioare cele mai însemnate ar fi, fără îndoială, cestiunea naționalităților. Despre acésta însă nu se face amintire în discursul tronului nici printr'un cuvânt. De-asemenea nu se face amintire nici despre marea reformă, ce am adus'o în viața cetățenilor acestui stat nouele legi politice bisericesci. Se vede, că Banffy și guvernul său știu foarte bine, că aceste două cestiuni țin în fierbere și nemulțămire pe toți cetățenii și de aceea s'a ferit a pune în gura Majestății Sale cuvinte, prin cari se atingă aceste cestiuni. N'a putut dice, că e pace și liniște în țară, pentru-că acestea au dispărut de mult.

Intrégă vorbirea tronului constă dintr'o programă a lucrărilor, ce are să se săvârșească noua dietă în viitorul period de cincî ani. Aceste lucrări constau dintr'o mulțime de reforme, dintre cari amintim aici reforma administrației comitatelor, comunelor și orașelor, regularea cestiunei colonisărilor, reforma educațiunei profesorilor și învățătorilor, care cu alte cuvinte însemnă maghiarisarea preparandiilor; apoi înființarea autonomiei bisericii catolice și regularea salariilor preoților tuturor confesiunilor din acest stat etc. etc.

Se înțelege de sine, că dela un guvern ca cel de astăzi noi nu putem aștepta nici un bine din toate legile și toate reformele, câte are de gând să le facă. Toate în interesul Jidanilor și a clicei dela putere au să se facă, ér stindardul, sub care vor lucra, va fi stindardul maghiarisărei.

Avem speranțe însă, că nu-i va

succede nici lui Banffy să și ducă așa ușor în deplinire planurile sale, căci prea s'au deochiat cei dela sacul cu grăunțele chiar și înaintea Ungurilor, în sinul cărora încă e mare nemulțămirea și devine din zi în zi tot mai mare, cu deosebire în sinul Ungurilor catolici, cari și ei sunt îngroziți de sfârșitul, la care are să ducă acest sistem de guvernare.

Etă, de exemplu, cum așteptăm în foia catolică „Alkotmány“ promisiunile, ce se fac în discursul tronului cu privire la înființarea autonomiei catolice și a salarisărei:

În vorbirea de tron se face pomenire și de politica bisericescă. Dér că ce însemnăză reformele bisericesci când ele ajung pe mâna contrarilor noștri radicali și necredincioși, despre acésta avem învățătură foarte triste din trecut.

Guvernul promite adecă autonomia catolică, pe care noi de mult o tot cerem și pe care, decă am fi avut'o, de sigur, că catolicii maghiari n'ar fi fost învinși din partea „liberalilor“, a Jidanilor și a protestanților. Dér decă acum omeni ca Banffy, Wlassics, Mezei Mor, Wolfner și Weiss (tot Jidan!) croșesc autonomia catolică, și decă un Tisza Kalman doresc să se aducă un proiect de lege în privința acésta: oare ce are să iasă din acésta autonomie? Ca îndulcire va revoi regularea salariilor preoților, dér ne temem, că și aceștia vreau s'o facă numai pentru a lega sârteța preoților de mila și voința guvernului și pentru a subjugă biserica.

Cumcă guvernul de azi nu-și sfarmă capul cu motive religiose în lucrările sale, nu mai e lipsă să dovedim. Dér decă totuși cine-va s'ar îndoi despre acea, că guvernul e fără frică de Dumnezeu și dușman religiei, n'are decât să asculte ceea ce spune vorbirea de tron cu privire la instrucțiunea publică și la calificarea profesorilor și a învățătorilor, din care anume s'a lăsat afară provocarea la creșterea religioasă. Pe când acésta este ceea ce lipsește mai mult Ungariei, pricinuid decadenta noastră morală. Acésta o pretinde poporul și tot creștinul de omenia; guvernul însă trebuie să are cu totul alte gânduri față de calificarea învățătorilor: el vrea prin asta să omore școlile confesionale. Destule ori ne-au amenințat cu asta. Acum ei (cei dela guvern) ating acésta cestiune și în vorbirea de tron, dér nu sunt destul de sinceri ca să-și mărturisască pe față politica lor...

Nou episcop al Lugojului.

Încă Marți dimineața am primit știrea, că nou episcop al Lugojului are să fie numit d-l Dr. Demetriu Radu, rectorul seminaryului latin din Bucuresci. Nu ne-am în-

cumțat însă să dăm acésta știre la iveală, înainte de-a o vedé confirmată.

Acum numirea părintelui Dr. Demetriu Radu ca episcop gr. cat. al Lugojului este publicată și în foia oficială. Se dice, că nou numitul episcop a și depus jurământul înaintea nunciului papal din Viena, care a dat și un prând în onorea părintelui Radu și a episcopului catolic Mahnic din Veglia.

Pe lângă episcopatul gr. cat. al Lugojului, mai erau în vacanțe încă două episcopate romano-catolice. De ani de zile aceste episcopate au stat vacante și toate urgitățile, ce s'au făcut de-o parte și de alta pentru numirea noilor episcopi, au rămas zadarnice. Causa amănărei, după cum se vede, a fost neînțelegerea iscătă între guvernul unguresc și între Curia papală din Roma. Guvernul, se n'atelege, ar fi voit să numească omeni de ai săi, fără considerare decă ei sunt potriviți pentru a fi episcopi ori nu, ér Curia papală a ținut, ca noii episcopi să fiă mai întâi de toate buni catolici. De aci s'a iscat neînțelegerea, căreia numai cu câte-va zile înainte i-a dat expresiune și foia guvernului unguresc „Pester Lloyd“, exprimându-și speranța, că din acest conflict guvernul unguresc are să iasă învingător.

Decă și întru cât a eșit învingător guvernul unguresc nu putem ști încă. Destul că numirea pentru două din episcopatele vacante s'a făcut cu totul pe neașteptate. Anume ca episcop romano-catolic la Rozsnyo a fost numit Ivánkovits János, care până azi a figurat ca consilier de secțiă în ministerul de culte și instrucțiune publică unguresc. Se pare decă, că numirea și întărirea acestuia s'ar fi făcut după voia guvernului, deși foile opoziționale spun, că n'a prea nemerit'o cu el guvernul, de-orece Ivánkovits se dice, că e mare catolic și că ar fi mai aplicat să lupte în direcția „partidei populare“, decât în direcția dorită de guvern.

Surprinzătoare și cu totul neașteptată este apoi numirea părintelui Dr. Radu, care până acum nici n'a fost pus în combinație din nici o parte, fiind Sântia Sa un bărbat tiner și încă puțin cunoscut.

Părintele Dr. Demetriu Radu s'a născut în 1861 în comuna Tâmpăhaza din comitatul Alba inferioară, va să dică este de 35 ani; s'a hieronit ca preot înainte cu 11 ani, a studiat la gimnasiul din Bășiu, de unde a fost trimis în Institutul de propaganda fide din Roma. Reîntors de aci ca doctor în teologie și filosofie, a fost numit profesor de teologie la seminariul latin din Bucuresci, apoi rector al aceluși seminar, protopop onorar și asesor consistorial. Părintele Radu așa-déră până acum n'a avut ocaziune de-a cunoșce mai de-a-prope lipsel și referințele poporului dela noi. De aici încolo însă i se deschide un tărâm larg de a lucra pentru binele popo-

rului din diecesa Lugojului și sperăm, că părintele Radu nu va uita, ca Arhiepiscopul, că este fiu de țeran român din Ardeal.

Societatea „Școala Română“ din Suceava.

Una dintre societățile cele mai vechi ale fraților noștri bucovineni este societatea „Școala Română“ din Suceava. Cu 13 ani înainte, când s'a înființat acésta societate, Românii bucovineni mai aveau încă o singură societate, anume: Societatea pentru literatura și cultura română. De atunci și până azi, numărul societăților Românilor bucovineni a ajuns la cifra de 50. Ne servesc spre deosebită bucurie acésta constatare, căci ea este o probă de frumosul avânt, ce l'a luat spiritul național și între frații noștri din Bucovina.

Societatea „Școala Română“, de care vorbim, și-a ținut adunarea generală la 1 Nov. n. c. sub conducerea d-lui vice-presedinte Constantin Cosovici. Din raportul general al presidiului reproducem, după „Gazeta Buc.“, următoarele:

Inființându-se „Școala română“ înainte cu 13 ani, a existat pe lângă ea numai o societate mai mare și mai însemnată, anume „Societatea pentru literatura și cultura română“. La aceste două societăți au fost ținute privirile tuturor Românilor din țară și ajutoarele din partea țării se împărțeau între aceste două societăți. De atunci încôce numărul societăților a crescut, mulțumită lui Dumnezeu, la peste 50, și nu e de așteptat, ca societ. „Școala română“, drin înmulțirea acestui mare număr de societăți, să nu fiă periclitată în existența sa. Se adevărește însă și aici proverbul, că „Unde nevoia e mai mare, ajutorul lui Dumnezeu e mai aproape. Astfel a primit societ. „Școala română“ în decursul anului curent, afară de alte daruri frumoase, frumoasa și însemnată donațiune, făcută de d-na Ecaterina Vasilovic, preotăsoară văduvă din Buniți, care constă dintr'o gospodărie bine întocmită și din 11 făclii de loc în satul Buniți.

D-na Ec. Vasilovic se trage din familia Morariu-Andrievici, și este soră dragă a mult regretatului Metrop. Silvestru. Membrul familiei, din care se trage generațiunea dămnă donatôre, explică sentimentele sale nobile aduse la ivelă prin donațiunea făcută.

Nefiind atât de fericită de-a avea copii proprii, D-sa a făcut moștenitori pe copii studiosi și zeloși ai întregii națiuni românești din țară.

Vorbind despre activitatea comitetului societății, presidiul registréază ca una din cele mai însemnate fapte ale comitetului edurarea cărților didactice pentru cei

copacilor. Când am ajuns însă în luncă nici acest lucru nu mai era cu putință și bietii cai, după imboldul lor căutau să nu iasă din drum. Sania da dintr'o parte într'alta și decă nu o potriviai bine, te da din bruş în bruş. Câte-odată s'ermanii cai stau pe loc și răsufflau din greu, nu putéu ține într'una, căci zăpada era așa de multă, încât inotau prin ea și duceau sania numai în sărite.

În acest năcas pe o astfel de vreme, d'abia ne-am depărtat un stert de ceas dela curțile unde poposisem, când de-odată ne vedurăm pe-un bărgan întins. Eu stam în sanie îngândurat și căutam, după cât era cu putință, să-mi apăr fața de strajnicul viscol, ce ne bătea. Băiatul însă se uita p'aci n'colea în amurgul ce se apropia.

„Îan te uită! par'că umbli cine-va prin zăpadă... pe așa o vreme!“ duse băiatul repede.

Aruncai ochii de-alungul drumului, dér nu vedeam pe nimenea. Tot ce zăriam era ca o tufă în cale.

„E nisce tufă“,... n'ai vădut bine“, grăii eu, stringându-mi haina pe lângă mine.

Câte-va clipe rêmaserăm liniștiți, ér cail se sbăteau prin zăpadă.

„Umbli cineva, trebuie să fiă un om“, duse copilul, care se uita țință într'o parte. Se vedea că nu e de părerea mea, și că într'adevăr el zărește ceva mișcându-se.

„Mă uitai cu de-amăruntul prin viscol. Tufa ce mi-se păruse mai înainte, într'adevăr că se mișca, în tocmai după cum spunea băiatul. Ea se mișca în dreptul nostru, vrea să mîrgă înainte, trebuia decă să fiă un om.“

„Da, într'adevăr este un om, trebuie să-l ajungem, căci nu mai încape îndoială, că are lipsă de ajutorul nostru, pe o vreme năpustită ca asta.“

Grăbirăm ca să ajungem mai iute pe bietul călător. Cail steteau să mai resufle, ér noi le dam bice, când de-odată și pribégul par'că ne-a zărit, căci se oprî puțin și se uită

împrejur. Când ne-am apropiat, să dădu la o parte și ne aștepta.

Indată am vedut, că bietul călător, era o babă cu fața sbârcită cu un sac mare în spate. Era în zăpadă până la pept și în starea asta de compătimit ne duse cu blândete: „bună ziua.“

„Bună ziua babo!... nu 'ți-e greu să umbli prin zăpadă pe viscolul ăsta?“ o întrebai eu oprind cail.

„Ba... greu mi-e destul“, mormăi bătrâna, d'abia ținându-și răsuffletul. Fața ei era udă de zăpadă, căci ori cât era de bătrână, totuși mai avea căldură în ea ca să topească zăpada din obraz. Cu toate acestea viscolul turbat, atât a plesnit'o în față, încât mai îi stase graiul, astfel că pe lângă totă bunăvoința, nu o putéi pricepe, ce vorbește. Genele babei erau așa de înghețate, încât nici nu mai vedea cu ochii, pîrul de pe frunte îi era încărcat cu zăpadă, ér sdranțele de haine, ce le avea, erau bău de ghiață și sunau ca un butoiu gol și clăm-

peniau ca nisce zurgălăi.

„Nu vrei să te urci în sanie o întrebai eu.“

„Pe așa o vreme, ce are să face!“ răspunse bătrâna, „și așa nu mai e departe, puținul drum ce me este, îl fac eu!“

„E mult încă, nu o scoți în cale, urcă-te în sanie.“

„Dômne, Dômne“, grăii babei, „e destul decă 'mi luați sacul din sanie.“

„Cum o să te lăsăm aicea. Mă ne face să-ți dăm ajutor, pe așa o vreme. Să se întâmple să mori p'ainte-ne-ar muștra eugetul, că nu ți-am dat ajutor, atunci când puteam să dăm. Nu mai umbli încôci și n'ocă cu vorbe, urcă-te în sanie.“

„Mă pui aici înderept“, încep bătrâna și se sul pe cōda săniei.

„Ad'o sacu 'ncōci. E prea greu pentru D-ta să stai cu el în sanie în cōdârta săniei.“

Baba ascultă; își luă sacul din spate și dându-ni-l îl legarăm în

școlilor gimnasiale paralele românești din
... ..

În decursul anului școlar trecut s'au
... din us cărțile latinesce întrebuințate
... ol. I și III. desp. rom. cu ordinul, ca
... scșee s' se înlocușoă cu altele mai
... potrivite. Neexistând în literatura noastră
... pară astfel de cărți, ordinul dat înseamna
... căt se s' înceteze din clasele pa
... instruarea limbei latine cu propune
... în limba română, se s' se scștă, fi
... și din pământ, cărți nouă. Comitetul
... decise la edarea acestor cărți și a edat
... decurs de 1/2 an cu spese de peste 2200
... cinci cărți didactice. Mergend trebile
... cărții cărților în anul curent de tot bine,
... comitetul promite, că în decursul anului
... școlar 1896/97 va eda și celelalte cărți di
... ctice relative la limba latină, astfel, că
... în an de șile va fi înzestrat întregul
... școlii româneșe inferior cu cărți didac
... românești. Lucrarea comitetului a fost
... primită și de către institutele școlare
... în Ungaria și România, cară în unele
... școli din România s'au și introdus cărțile
... de „Școala română”. Spesele făcute
... ni-s'ar întorçe nîcî chiar atunci, cînd
... vinde tôte exemplarele, căci prețul lor
... hotărît căt se pôte de mic din cauza
... scșiei elevilor. Cu atăta mai mare în s'e
... vedem, că va fi folosul moral pentru ti
... tural nostru studios.

Din cauza speselor atât de mari, aju
... materiale pentru elevii noștri au tre
... în anul acesta s' se mărginesc la
... mai necesare, deși pe fiă-care mem
... din comitet, care are ocașunea de a
... necore nevoile școlarii s'ermani mult il
... înima, fără s' ajungă puterile de a
... micșora aceste nevoi.

Publicul cel mare este chiebat s'o
... ..

În anul trecut s'au anunțat la es
... .. de primire de cl. I paralela română
... .. 130 de elevi, din cari 93 au fost
... ..

Numerul acesta li-se p'ărea contrari
... .. noștri un potop, din care causa a fost
... .. chiar și în dieta țării, și în parla
... .. mental din Viena. Și ce s' veđi? În anul
... .. s'au anunțat cu mult mai puțin elevi
... .. au fost primiți numai 56. Tot atăt de
... .. mare este și numărul elevilor străini re
... .. utatți din vr' o câte-va orașe și intrați în
... .. gimnasiu.

În acștă privință nu putem constata
... .. un progres. *Apelăm deci la părinți, d'er*
... .. *ale la d-nii învăștători români*, ca aceș
... .. s' luore ou stăruință și s' îndemne pe
... .. părinți la trimiterea copiilor la șoole mai
... .. multe, și rugăm mai ou s'emă de a nu se
... .. înfricoșii în împlinirea sfintelor lor da
... .. torințe prin uneltirile mășave ale contra
... .. rilor. Fiind avieat la gimnasiu nostru un
... .. număr de 10-orî mai mare al Românilor,
... .. căt cum e numărul întreg al celelalte

partea dinainte a saniei și plecarăm
... .. mai departe.

Sania noastră era mică și cum
... .. bătrana înderpt de câte-orî de
... .. de o grămadă de zăpadă, ne
... .. călca în slavă.

„Așa nu merge; vino în sanie”,
... .. eu bătranei.

„Mergeți numai înainte, bine că
... .. am scăpat de sac”, grăi bătrana.

„Vino îndată, numai ne zăpă
... .. rește vremea, cu atăta vorbă de
... .. gheabă”, dișeu ceva mai aspru către
... .. bătrana, oprli caii și-i făcui loc în
... .. sanie.

În cele din urmă bătrana se
... .. trvoi. Ea se tirî pe lângă sanie, d'er
... .. era de sgriburită încât nu se
... .. putea sui de loc. A trebuit s' se
... .. de jos și s'i ajutăm. Cu acest pri
... .. țărî bugarăm de s'emă că biata fe
... .. mică era încălțată numai cu niște
... .. papuci mari vechi și peteciți.

Fi făcurăm un loc bun în sanie,
... .. astfel că ședea cu spatele către cai
... .. și cu fața spre noi. O învășirăm bine

populațiunii aviate la acest gimnasiu, ar
... .. trebui și numărul copiilor români dela
... .. gimnasiu nostru s' fiă de 10-orî mai mare,
... .. decât numărul celorlalți copii. Atunci am
... .. țină paș cu străinii. Onorații membrii sunt
... .. rugați a luora în acest sens.

Cestiunea audienței „partidei popo rale” la monarch.

S'a lășit scirea în s'eptemăna
... .. acēsta, că „partida populară” a ca
... .. tolicilor a voit s' trimită o deputa
... .. țione la Majestatea Sa pentru ca
... .. s'e-i aducă la cunoscință volniciele și
... .. ticăloșiele, ce le-a s'eșvirșit Banffy cu
... .. organele sale de prin comitate cu
... .. ocașunea alegerilor de deputați din
... .. tōmna acēsta. Deputațiunea însă nu
... .. s'a putut trimite, de-ōrece „partida
... .. populară” a căutat mai înainte s' se
... .. informeze și a și primit pe cale
... .. privată scirea, că *Majestatea Sa nu va*
... .. *primi deputațiunea în audiență.*

Scirea acēsta a adus'o mai în
... .. tăiu „Magyarország” și s'a adevērit
... .. în curēnd, că ea a fost esactă. „Al
... .. kotmány”, organul „partidei popo
... .. rale”, recunosce el însu-și, că acēsta
... .. așa s'a întemplat.

Se n'țelege de sine, că faptul
... .. acesta, prin care o parte însemnată
... .. a cetățenilor maghiari este oprită
... .. a se apropia cu plāngerî de monarch,
... .. a produs, mai ales în sîmul catoli
... .. cilor, mare nemulțămire. „*Vaterland*”
... .. din Viena publică în cauza acēsta
... .. un interesant articol de fond, din
... .. care reproducem și noi aici urmă
... .. tōrele:

Fapt fiind, că constituția s'a călcat
... .. în picior la alegerile ultime în modul cel
... .. mai infam, numai priștii ai constituției
... .. sunt aceia, cari merg la Monarchul ocrotitor
... .. (cu jurământ și cu sceptru) al consti
... .. tuției, ca s'e-i facă umilit raport despre
... .. desconsiderarea ei în mod criminal, și s'e
... .. c'eră un guvern întru adevēr constituțional.
... .. Pasul acesta e strict constituțional.

D'er ohiar pentru acēsta e de cređut,
... .. că unelele slabe și orbite ale „liberalilor”
... .. s'au pus între Corōnă, de care se tem, și
... .. între poporul maltratat, ca s' impedece
... .. orî-ce plānsōre.

Dela căderea lui Szapary se guver
... .. nēză în Ungaria în mod constituțional și
... .. volnic. E d'er firesc, că pentru mântuirea
... .. acestui sistem de minciună, înșelăciune și
... .. volnicie s' se recurgă la mijlōce inconsti
... .. tuționale, cari tradēză o conșciință rea; e
... .. firesc ca alegētorii creștini din Ungaria,
... .. cari privesc cu încredere la Monarchul în
... .. coronat, s' fiă despărțiți de acesta prin
... .. apucături constituționale și leale la —
... .. aparență.

cu tōle și apoi plecarăm mai de
... .. parte.

„De unde sunteți?” ne întrebă
... .. baba și se uită la noi prietinesce și
... .. după căt îi era de înghețată fața ei
... .. sbârșită, pot diçe că se uita fōrte
... .. vesel.

Noi îi spuserăm cine suntem și
... .. de unde suntem.

„Dōmne, dōmne... ce omenî
... .. cinstiți! încă nimenea până astăzi
... .. nu mi-a arētat atăta bunăvoință!”

„Nu face s'e mai vorbesci de
... .. așa ceva; ne-am tăcut datorita față
... .. de un om.”

„Că atîi făcui o față de mine...
... .. este mult prea mult”, grăi bătrana.

„Nici un om nu-i mai mult de
... .. căt altul, deși într'adevēr bunurile
... .. în astă lume nu sunt împărțite în
... .. tr' o formă”, îi răspunșeu eu lim
... .. pede.

„Ba nu, nu este așa, este mare
... .. deosebire între mine și voi”, con
... .. tinuă baba.

„Am veđut, că înzadar mă în
... .. cercam s'e o înalț și s'e-i schimb pă-

Dicem „la aparență leală”, pentru-că
... .. nu e leal de loc a țină pe Monarch, de
... .. parte, cum se afirmă, de jocul partidelor,
... .. de o parte, ér de altă parte a pune în joc
... .. vađa și greutatea acestuia la alegeri, pen
... .. tru a putē mântui de sdruncinarea neevit
... .. abilă un sistem condamnat la perire. Deoc
... .. guvernul pōte da la alegeri loșinca, că de
... .. dragul Monarchului trebuie s' se facă ale
... .. geri guvernamentale, pentru-că pactul tre
... .. bue făcut: atunci contrariilor unei astfel de
... .. politici de pact și de alegeri, cu drept
... .. cuvēnt pōte s' le fiă permis a espune la
... .. treptele Tronului, că cu astfel de alegeri,
... .. cum s'au făcut acuma, cum se diçe de dra
... .. gul pactului și a Corōnei, sōrtea pactului
... .. e mult mai mult periclitată și sigilată. Și
... .. de aceea nu a fost de loc leal a refusa
... .. plānsōrea proiectată.

Din contră; întocmai cum s'a îngro
... .. pat în mod îngrozitor pactul în inima na
... .. ționii, cu aceste alegeri rușinātōre, tot ast
... .. fel s'a adus și intereselor monarchice ser
... .. viciu contrar, cu aceea, că i-s'a luat popo
... .. rului și cea din urmă șciințee de speranță
... .. a găsi undeva o promisiune liniștitōre pen
... .. tru viitor.

Popōrele Ungariei încă nu s'au sco
... .. borit acolo, unde se află națiunile republi
... .. cane cu președinții lor. În Ungaria se mai
... .. orede într' o autoritate supremă, care pōte
... .. pune stavilă chiar și abuserilor guvernului,
... .. și care nu lasă s' ajungă trebile la estrem!

Dēcă se înăbușește acēstă convingere,
... .. care întărește paciența și perseveranța, se
... .. face loc unei convingeri contrare în po
... .. por, că adeoc absolutismul cesaristic e nu
... .. mai desbinat de absolutismul majorității
... .. parlamentare, și că e cu totul ilusoriu a
... .. lupta cu mijlōce drepte în contra volniciei.
... .. Și atunci se face apropiere de teoria lui
... .. Ugron, că în contra absolutismului parla
... .. mentar trebuie făcută revoluție.

Acela, care ține în mod onest la cons
... .. tituția Ungariei, la un regim cu adevērat
... .. constituțional, la pact și la interese dina
... .. stice, trebuie s' regrete adēnc, dēcă e, s'e
... .. va fi adevērat ceea ce spune „Magyarország”
... .. în punctul acesta ar trebui chiar și omenii
... .. guvernului liberal din Ungaria s' dove
... .. descă o mai mare și desinteresată lealitate...

SCRILE ȘILEI.

— 16 (23) Noemvre.

S'au săturat de școala de stat. Ro
... .. mânilor din Șoimuș, lângă Deva, li-a tre
... .. buit șoolă de stat. Înzadar li-a spus preo
... .. tul și protopopol lor s'e-și facă șoolă ro
... .. mână confesională, căci ei n'au ascultat de
... .. părinții lor sufletesci, oi au ascultat de
... .. domni de Ungur de printre ei, cari îi
... .. amăgiau cu promisiuni, oă pentru școala de
... .. stat nu vor avē s' plătēscă nimie, nici cele
... .. 5% de dare, nici altă sarciună etc. Ei bine,
... .. școala s'a făcut și copii români s'au in
... .. scris

scum la școala ungarēscă. Îndată ce s'au
... .. in scris, li-s'a cerut câte 40 de cr. de fi
... .. care ca taxă de înscriere. La câte-va șile
... .. mai târziu părinții copiilor au primit pro
... .. vocarea, că se plătēscă până în 20 Nov.
... .. câte 2 fl. didactru pentru fiă-care școlar, oăci
... .. altfel li-se va trimite eșecutiă. Căt de cu
... .. rēnd le va veni, de sigur poruncă ca s' se
... .. plătēscă și cele 5% dare pentru școala de
... .. stat. Acum omenii stau s'e se ia de cap,
... .. pentru-că s'au lăsat s' se fiă înșelați și s' se
... .. facă prostia ce au făcut. Dēcă și-ar fi în
... .. ființat șoolă româneșă, ar fi avut s' plătē
... .. scșă pentru fiă-care școlar, după clasă,
... .. dela 1 fl. 60 cr. până la 55 cr. (ce mai
... .. bogati, împărțiți în cl. I 1 fl. 60 cr., ol.
... .. II 1 fl. 10 cr., ol. III 85 cr., ol. IV 45 cr.).
... .. Acești bani ar fi trecut în mâna unui în
... .. văștător român și copiii ar fi primit cel pu
... .. țin o învășatură cum se cade, în limba și
... .. legea lor. Acum însă omenii plătesc câte
... .. 2 fl. 55 cr. de fiă-care școlar, vor mai plăti
... .. și o contribuția de câte 5 cr. după fiă
... .. care floren de dare, va s' diça plata va fi
... .. de 3—4 orî mai mare ca la o șoolă romā
... .. nēscă, ér cu plata acēsta vor hrāni un
... .. străin și, ce e mai mult, copiii lor nu vor
... .. primi nici o învășatură, decât cā vor fi
... .. chinuiți cu limba ungarēscă. — Veđi bine,
... .. Românii din Șoimuș veđ și ei acum, că
... .. au fost înșelați, d'er e târziu!...

— o —

Temniță ordinară în loc de temniță
... .. de stat. Din Tiur se comunică, că *Table*
... .. r. a schimbat osinda părintelui I. P. *Pecu*
... .. rariu, din 8 luni temniță de stat, la care
... .. a fost condamnat în cunoscutul proces al
... .. Tiurenilor, în 6 luni temniță ordinară, ér
... .. osinda de 1 1/2 ani a învășătorului Făgă
... .. rășianu a futărit'o.

— o —

O nouă reuniune de îmormēntare se
... .. va înființa la Orăștia. Inițiativa a luat'o
... .. inteligența română din Deva, care în scurt
... .. timp a cōștigat numărul recerut de 30 de
... .. membri, mai ales omenii din popor. Reu
... .. niunea va fi întru tôte după modelul celei
... .. din Deva. Adunarea generală de consti
... .. tuție se va țină mâne, Duminecă, în Orăștia.

— o —

„România Jună”, societate academică
... .. social-literară în Viena, învășă la a XXVI
... .. ședință generală, ce se va țină Mercuri în
... .. 2 Decemvre n. c. în sala dela restaurantul
... .. „Kaiserhof”, I. Magistratsstrasse 2. Pentru
... .. comitet: Teofil Popovici, președinte; Titu
... .. Perția secretar I. Incepural la orele 7 1/2
... .. s'era. Oferte marinimōse în folosul cabine
... .. tului de lectură se primesc ou mulțumită.

Program: I. Partea oficială: Cuvēnt
... .. de deschidere. Raportul anual. Raportul
... .. comisiei revēđētōre. — II. Partea socială,
... .. în decursul căreia va concerta capela
... .. regimentului de infanterie 64.

— o —

„Ultime sciri” pe pagina 6-a.

„Ai mai fost prin comuna nōs
... .. tră vr'odată?”

„Da, cu asta am fost de trei
... .. orî în anul acesta.”

„Tot-deuna ai căpētat câte ceva?”

„Uite sacul ăsta mare a fost
... .. plin cu pāne, și încă odat atăta a
... .. trebuit s' las în sat, căci nu puteam
... .. birui. Când se va desgheța mă mai
... .. duc... acasă mai am încă p'atāt.”

„În chipul acesta ne spunea bă
... .. trāna, și par'că pentru o clipă se
... .. făcu mai veselă, căci pānea despre
... .. care ne-a povestit 'i-se pārea ei o
... .. mare bogăție.”

„Ești singură?” întrebai eu.

„Am fost măritată, d'er mi-a
... .. murit bărbatu după șese ani de traiu.”

„Ai copii?”

„Am doi, un băiat și o fată.
... .. Muncind, am căutat s'e-i hrānesc și
... .. s'e-i dau la învășatură, d'er acum
... .. sunt așa de bătrână și istovită de
... .. puterî, că nu mai pot lucra, și cu
... .. tōte acestea trebuie s' me trāesc, câte
... .. șile îmi va mai da Dumnezeu.”

„Îți trāesc băiatul?”

Pentru Internatul de băieți români la Cernăuți. Cestim în „Gaz. Bucovinei“: Cine cunoșce împrăgiurările vitrege, prin care trece poporul român din Bucovina, va mărturisii, că fundarea „Internatului de băieți români la Cernăuți“ a fost o necesitate de primul rang. Căci multă laudă li-se cuvine Românilor, cari au adus jertfe însemnate pentru acest scop național. În rândul acestor suflete nobile vedem și pe eruditul episcop al Râmnicului I. P. S. Ghenadie. Acest prelat distins, pe lângă, că a oferit Internatului un ajutor lunar de 15 fl., I. P. S. Sa a mai inițiat în eparhia sa colecte, cari până acum au ajuns cifra de peste 1000 de franci. I. P. Sântitul episcop Ghenadie al Râmnicului a documentat prin fapte reale înaltele sale sentimente!

—o—

O mare berărie este în plan de a se înființa la Clușiu. Trimisul unei mari fabrici de bere din Bavaria, mergând zilele acestea la Clușiu pentru de-a înființa acolo un mare deposit de bere pentru întreg Ardealul, a rămas foarte încântat de aerul și de apa de-acolo, pe cari le-a aflat de minune potrivite pentru fabricarea berei. După părerea lui, care de-altmintrelea este specialist în astfel de treburi mai rar se poște găsi un aer și o apă atât de potrivită pentru fabricarea berei, ca la Clușiu. De aceea trimisul bavarez a și declarat, că va recomanda fabricii din Bavaria ca să înființeze la Clușiu nu numai deposit de bere, ci chiar o berărie mare. Dăcă în adevăr se va înființa aceste, atunci de sigur hemeiul și orzul, cari astăzi se vând cu preț foarte scăzut, atunci se vor urca la preț.

—o—

Adunarea inv. români gr.-or. din districtul Deva s'a ținut Dumineca și Lunia trecută la Deva, fiind cercetată slab de tot. Din 120 de membri abia au fost de față 32. Adunarea ție „R. O.“, nu s'a putut ține după programul publicat, căci inspectorul școlar unguresc a declarat, că *Reuniunea nu e recunoscută până nu va avea statute, și dăcă chiar țin adunarea, se desbată numai afacerile curente și să stabilească statutele, pe cari să le înainteze spre întărire, dér prelegeri și disertațiuni nu pot ține.* Adunarea s'a conformat îndrumărilor, a desbatut afacerile curente și a stabilit textul statutelor, cari se vor trimite on-sistorului spre revidare, ér de-acolo la ministru de întărire.

—o—

Primul concert filarmonic. Joi séra a avut loc în sala cea mare a „Redutei“ primul concert din ăst an al societății filarmonice din loc. Primul punct din program a fost „Symphonie“ Nr. 3 A-moll de Mendelssohn. Sucesul a fost desăvârșit, mai ales ultimele două părți: Adagio causabile și Allegro guerriero au denotat deplin pricepere a muziceii lui Mendelssohn și pre-

cisă interpretare. Aplauzele neîmpărțite ale publicului le-a secerat și punctul al doilea din program: Uvertura la Richard al III-lea de *Volkman*. Mai ales partea în care zugrăvesce compositorul cu forța realismului furia luptei a impresionat adânc publicul. Au plăcut mult și punctul ultim din program: „Casse-Noisette“ de *Tschaikowsky*, singuraticile părți au fost frenetic aplaudate, încât dirigentul a fost necesitat se-și repete o parte (dansul chinez). Succesul sării n'a lăsat nimic de dorit. Sala era literalmente îndesată. Insuflețirea publicului, destinsa pricepere musicală a dirigentului, D-lui Anton *Brandner*, disciplina și precisiunea în executare a membrilor s'au contopit în una din cele mai frumoșe pretențiunii ale societății filarmonice din loc.

—o—

Căllindarul Plugarului pe 1897, edat de Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov, a eșit de sub tipar și se expediază țilnic. Acest căllindar intră acum în anul al 5-lea, având un cuprins tot mai bogat și mai interesant. De astă-dată în căllindar se cuprind și mai multe chipuri frumoșe. Pe pagina primă se află portretul fericitului întru pomenire *Ioan Barac*, marele scriitor popular dela începutul acestui veac, ér în text se află scrisă istoria vieței și lucrărei lui. Partea calendaristică este mai bogată ca până acum, îndreptându-o și îmâlțind-o după trebuințele ivite, însemnând până și evangeliile, ce sunt a se ceti în fiă-care Duminecă. Pentru a economisi din spațiu, măsurile dă lungime și greutate, competențele de timbre și tacse, taxele pentru postă și telegraf etc. s'au cules cu litere mici de tot. Mai ales tarifa pentru telegrame și taxele postale pentru scrisori și pachete s'au adus pe lung și pe larg după cele mai nouș ordinațiuni postale. Têrgurile sunt de-ase-menea îndreptate și corectate. Urméză Introducerea de *Ioan Georgescu*, și apoi vine parte literară. Acestă parte este mult mai bogată ca în căllindarele din anii trecuți, cuprindend ea singurá vre-o 42 pagine cu cele mai frumoșe istorisiri, poesii etc., tóte scrise pentru popor și foarte interesante. În partea economică de-ase-menea se află o seriă bogată de articuli de mare interes pentru plugari, precum: Rotațiunea în economia comasată, Lucrarea pământului, Tovreășiiile economice, Intrebuițarea vacilor la lucru, Pășunatul vitelor, Vâruiitul grâului de sémênță, Legumile bostănóse, Culesul și pēstratul pómelor și altele. La urmă vin felurite povețe, glume etc. cum și o multime de anunțuri.

Căllindarul se află de vânzare la „Tipografia A. Mureșianu“ în Brașov și la librăria N. Ciurcu; costă și de astă-dată numai 25 cr., ér trimis prin postă 30 cr. Celui ce cumpără de-odată mai multe exemplare, li-se dá rabatul cuvenit.

Coloniștii se duc.

Coresp. part. a „Gaz. Trans.“

Șermaș (pe Cămpia) 25 Nov. n. 1896.

Stim. D-le Redactor! De-odată cu rândunelele și cocostircii au început și coloniștii unguri din Șermaș să ne părăsescă. Și de și plēcă tot câte unul, care cu trenul, care cu trăsura. Așa colonistul Bőröczky Sándor, având trei cai de-ai lui Ripa, țigănesci, și-a încărcat familia și a plecat cam de vre-o 4 săptămâni cătră casă. El ne spunea, că are sperare, că pe când vor ciocni cu ouș roșii, de va trăi, va ajunge în comitatul Veszprim, de unde au venit. „*Urak jöttünk, holdusok megyünk*“. (Am venit domni, mergem calici) — 'i-a fost cuvântul din urmă.

Er de atunci mulți alții au plecat cu trenul, vre-o 15 familii și-au vândut acum de curând în licitația și cum au putut tot ce aveau: vite, bucate și mobile, se duc înătrău îi îndreptă ochii. Afară de acestia tóți stau gata de ducă, nu aifi între ei nici unul, care să țiecă, că în anul viitor va rămăné locului.

Cu de acestia stăpânirea ungurescă nu ne va maghiarisa, cu atât mai mult nu, fiind-că Românii noștri, și de sciu ceva unghuresce, nici un cuvânt nu sdrobesc cu ei, ci numai romănesc!

Venit'au acești coloniști ca nisce tigri de înfocați, ca nisce vandali acum scoși din Asia. Ii era spaimă omului a privi în fața lor, cât de infuriați erau. Tot colonistul era provădūt cu pușcă cu două țevi și revolvere. Astăzi însă mi-ar plăcé, D-le Redactor să Vă preumbiați printre dênșii să vedeți, ce umiliți și blândi s'au făcut, se pare, că nu-s rămășițele lui Atila.

Alt-cum tóte casele sunt gata, déră góle. Dintre 190 de case, abia vei mai afla 60-70 cu coloniști, póte la primăvără vor fi tóte góle. Aceste case góle așteptă alți coloniști, cari să-și plângă și blasteme țilele în ele.

Pentru noi acestea sunt semne bune, dér suntem în alt pericol; șcôla de stat e provădută cu învățator și cu tóte cele de lipsă; mobile, cărți, mape ș. a. Durere, la a noastră șcôla nici astăzi nu se află învățator. Causa e, că Prea Ven. Consistor s'a grăbit a ne trimite un învățator, însă acesta, — ce om póte fi nu scim, — a venit până în comună, apoi s'a făcut nevădūt. Școlarii în 6 țile s'au adunat ei singuri la șcôla, până ce d-l preot din loc Rusu a primit dela respectivul învățator abdicerea prin postă. Mulți școlari, ca să nu umble rătăcind pe uliță, se duc la șcôla ungurescă!

X.

Din Bucovina.

Insemnătatea și prețul cetățeniei de onóre.

Acordarea dreptului cetățeniei de onóre din partea unei reprezentanțe comunale, fiă acósta a unui oraș séu a unei co-

mune rurale, este distincțiunea cea mai însemnată și mai rară, cu care se decorează și onorează acei bărbați, cari în adevăr au contribuit în mod exemplar la ridicarea lor pe ôrești-care teren însemnat precum cel cultural séu cel economic. Așa întă mulți alții se bucură I. P. S. Arhiepiscopul și Mitropolitul actual Arcadie *Chapcovici* acuma de mulți ani de dreptul cetățeniei de onóre a orașului Rădăuți pentru multele și rodnicele servicii aduse acestui oraș și district. Tot așa a destins nu numai mult reprezentanța comunală a Cernăuțului, ca o' gură și dintr'un cuget pe *Précuvșia Sa* arhimandritul mitrofor și vicar general *Vladimir de Repta* pentru meritele situl zel și rara-i abnegațiune, cu care a stat în serviciul progresului cultural ca inspector școlar local timp de 20 de ani.

Pentru astfel de merite a împărțit dreptul cetățeniei de onóre ca cel mai însemn de recunoștință și distincțiune și atât pentru reprezentanța orașului, cât și pentru orașul întreg o adevărată laudă și mândrie.

Orașul Suceava încă se bucură de-o avé cățiva bărbați drept meritoși în sine séu ca civi de onóre, până în timpul vită unde se pare a fi devenit mult mai laudat apreiarea meritelor pentru acordarea acestui drept. Reprezentanța comunală a orașului Sucevei de astăzi sémênă în mare parte a fi pierdut din vedere câmpul obiectivității la apreiarea acestui tesaur neprețuit.

Acósta ni-o demustă cazul cel mai recent. În ședința comitetului comunal din 26 Octomvre a. c. st. n. s'a numit spre mângăierea noastră numai cu majoritate de voturi faimosul prior dela mănăstirea din Suceva *Emanuil Ciuntuleac* cive de onóre al orașului. Prima șcîre despre acósta șcîmire de cive onorifice a unui astfel de bărbat, precum e priorul *Ciuntuleac* s'a privit ca o ironiă până ce realitatea ei a umplut tóte inimele nepreocupate de indignare.

Ca onoratul public cetitor să-și poște face o iconă despre îndemnul, mod și scopul acestei numiri lăsăm să urmeze unele puncte mai marcante dintr'un protest întat înaltului comitet al țării din Bucovina în contra acestei numiri.

Ca motiv pentru numirea lui *Ciuntuleac* de cive de onóre a orașului Suceava s'au adus împrăjurarea, că ar fi lucrat ceva pe terenul cultural și economic. În protest însă să răspunde la acósta, că „nici măcar un unic om nepreocupat nu se află în întreg oraș Suceava, care ar puté susține acósta despre *Domnul Ciuntuleac*, căci într'adevăr nu cade nici în cadrul voinței și a puterii sale, precum nici în sfera sa de activitate a lucra ceva în privința culturală și economică ba chiar și călătoria sa prim Orient n'a puté de loc întocmiță de a lucra ceva pe acest teren.

Ce a lucrat în privința religioasă, — dîc mai departe protestul, — nu póte omul sărănic de judeca nici remunera. Dăcă s'a evalua

„Da; el este însurat.“

„Apoi bine, nu póte el să te ajutoreze?“

„Nu; el e sărac și are mulți copii, cari îi dau destulă bătae de cap.“

„Dér fata dumnitale?“

Intrebarea acósta a atins'o neplăcut. Ea dădu din umeri și rămase o bucată de vreme în tăcere. Se vedea că se lupta în sine cu un sentiment amar, de-órece respirația ei deveni mai repede și par'că ar îneca-o ceva.

„Da, sêrmăna mea Sana!“ grăi ea într'un târziu. „Ea este copilul meu cel mai mic și... a cădūt în pécate. Un om rău a înșelat'o. Acum Sana numai are nici un sprijin pe lume, decât pe bētrăna asta, care vorbesce cu dumneavóstră, și bucă-țile de pâne, ce ea le aduce acasă.“

„Sacul meu cu pâne e singurul isvor pentru ținerea vieței mele, a fie-mi și a băiatului ei; asta este pricina, care mă face să colind așa

de des prin împrăjurime. Acum biata Sana este desprețuită și alungată de tóți, tóți o batjocuresc și o vorbesc de rău. Nu s'a găsit încă nimenea care să mustre pe înșelătorul ei, pe acel blăstămat, ci din contră el trece de un om de omenia. Sêraca mea Sana plänge și se vaetă, de te apucă mila când o veđi. E adevărat că a greșit, a pécătuit greu, dér pentru aceea nu o putem lăsa să móră de fómie. O dómne, ce veselă are să fiă când voiu duce pânea acasă! De mi-ar da Dumnezeu putere să o îngrijesc numai până se va întrema și ea, ca să póte lucra. Atunci am scăpat de necaz, am scăpat de tot, căci e foarte stăruitóre și harnică.“

„Unde locuesci cu Sana dumnitale?“

„De când trăia rēposatu și-a țidit o căscióră și aceea am moștenit'o eu. Acum s'a cam stricat ea, căci de vechiă ce este, a început să se dărime, dér orî cât de rea este, este a mea, în ea locuim, fără ca să nepótă cine-va opri, de a mânca

în pace pânea, ce o căpătăm dela ómenii milostivi.“

„Fiind așa sêraci n'ați cerut vr'un ajutor dela comună, din fondul sêracilor?“

„Am cercat eu și acósta, dér domni dîc, că nu e datoria lor să susțină și să hrănescă pe o femeia cădută, pe o pécătóasă. Lucrul acesta m'a măhnit amar, căci eu am fost o femeia, care întréga mea vieță am fost einstită, și am muncit cât am putut. Acuma nu mai pot... Adevărat că Sana a cădūt în pécate, dér nici ea nu e leneșe, numai să se întremeze și va munci.“

„In fine, după cât ești de nepu-tincioasă, nu te mai plângi nimêrui?“

„De ce să mă mai plâng, căci și așa n'am să mă trăesc, cine scie cât“, dîse bētrăna și o podidiri lacrămile.

Ne uitam la sêrmăna bētrăna și ne era milă de ea. Fața ei brăzdată de suferințe se sbârci par'că și mai mult în urma plânsului. Printre genele ei înghetate picurau lacrămi

marî. Zurgălăii de ghiață din părul ei zuruiau la fiă-care sughiț și tot-de-ase-menea zuruiau sdranțele de haine când își ridica mâna să se ștergă. Noi tăceam și o lăsărăm în dureră ei; întorsei capul spre fiul meu și zării ochii plini de lacrămi, și simțiam și eu că ochii imi lăcărman.

„Ți-e frig“, întrebai pe bētrăna după ce și-a mai potolit durerea.

„Nu! M'am încălđit și m'am desghețat în țolurile acestea și acum mă simt bine. Sufletul meu însă e plin de o bucuria, care nu se póte talmăci... sunteți nisce ómeni așa de bunî!... O biata mea Sana!“

Noi ne continuam drumul înțet, căci acum, de când luasem și pe baba cu noi, eram mai mulți. Căi se sileau din tóte puterile, dér să mai putend, se oprise să mai rē-sufle.

„De aci înainte pot eu merge și pe jos mai departe, căci greutatea este mare“, grăi bētrăna când vedu oboséla cailor.

in adevar pe acest teren (?), apoi sigur, ca ...

Indemnul la propunerea din cestiune ...

Convocare.

Reuniunea invetatorilor rom. gr. or. ...

Fagras, 29 Octomvre 1896. Ioan Berescu, secretar.

Nici vorba, nu te las aici, ...

rabil, in 2 1/2 ore pot ajunge la locul intru-

Programa:

Sedința I. Sâmbătă in 30 Noem. 1896 ...

Sedința II. Sâmbătă in 30 Noemvre ...

Sedința III. Duminecă 1 Dec. la 9 ore ...

Stipendii pentru elevii de meserii și sodali.

Din fundațiunea „Andronic“ sunt a se conferi ...

Toți cari voesc a concura la stipendii și ajutoare ...

I. Invetăceii: a) că au implinit anul al 12-lea ...

industriale (la pretor ori magistrat). Contractul este a se alătura la concurs in original ...

II. Sodali: a) că au terminat periodul de invetatură in decursul anului 1896, ceea ce vor dovedi prin atestatul ...

III. Sodali, cari sunt in condițiuni de a deveni măiestrii: a) să aibă certificatul de măiestru; b) să fi lucrat cel puțin 6 ani consecutivi ...

Dela toți concurenții de ori și ce categoria, se recere, ca cererile să fi scrise și subscrise cu mâna lor proprie ...

Cererile înaintate după acest termen nu se vor lua in considerare.

Credințe populare.

I.

Pentru-ce nu are capra dinții de-asupra.

Dice, că mai ore-când, pe vremea poaveștilor pôte, capra ar fi avut dinți și la falca de-asupra. Ci că nu și-a purtat omenia cum se cade — și de-acolea și-a perdut și dinții. E lucru minunat acesta și vrednic de luarea aminte a cărturarilor.

Stee aci rōda cercetării mele, pe cum am aflat-o in credințele poporului nostru.

Așa-dără vaca sêracilor*) n'a fost ea tot babă bêtănă fără dinți, cum se pomenesc astăzi, ci a avut ea ore când și colțișori: nisce ghiociei colea la făcuța ei de-asupra ca nisce mărgăritare — albi ca néua și ascuțiți brieiu. Mai avea apoi și nisce unghiute numai ca ele, nisce drăguțe de unghiute ascuțite, cârligate cu cari apuca pe copaci ca mâța — de nu mai bine.

Aste au fost osânda ei. Lelea Flōrea dice, că pisma, dér asta nu se primesce.

Mai de-a credere sunt a lelei Dochie — dōră ea mai bine scie: — cum și ce. De ajuns, că capra cu unghiutele ei

*) Poporul in limba lui înflorită numesc capra și: vaca sêracilor.

suia la copaci și pomi ca mâța; apoi ține-te tu — cea dōbă.

Aflându-se sus, nu s'ar fi dat jos, sō o fi indulcit tot cu verde până nu ciupea cât frunzar pe copac ori pom — tot, ba și cōja până in lemn.

Se înțelege, că pomul astfel ciupit, trebuia să se usce, dér ei ce-i păsa... Care putea — ținea vaci, dér sêracului cum sē-i dēe mâna să țină vaci?

Se bucură, dēcă-și pôte îngurului și o căpruță — pe sēma pruncilor.

Că, mē rog, lumea și de mult lume a fost; și acuma tot ea-i. Nici demult nu erau gardurile de cârnați, nici erau propțite cu cartaboși. Ce sē-i faci? N'ai ce-i face.

Sfântul Iosif sêrac a fost și el. Așa spune și scriptura.

Vacile nu prea-i făceau baiu, nici boii gânduri, dér de-o serăciă de capră toț se mai plinia.

Și-i era dragă capra lui Iosif. Cum nu? Ea fi indulcea casa, lăptuful ei fi reținoia puterile, când se prea obosia cu firezul, gilăul și alte unelte.

Preacurata Feciōră încă nu ar fi dată pentru mult de cătră Fiutul sfânt. Dér ei nu-i era așa dragă.

Că, mē rog, avea Preacurata — ca muiere tinēră și silitōre, o grădină — nu mai frumōsă, ci nu se pôte altcum. In ea flori, câte soiuri pe fața pământului, apoi păsulă, legume, pomi, oltani tot pe ales, că in acestea Iosif era de-acasă.

Dér capra, capra?.... Când apuca capra cu oile prin grădină, apoi Dumnețeu era bun și vaca cea cu lapte!

Vai de rugi, vai de păsulă, vai de oltani, că-i ciupea până in vârful vârfului. Și acēta se întempla cu atât mai des, că de unde capra invetășe odată și a vêtut, că-i bine de ea acolo: tot de-a jurul căuta să afle vre-o strungă ori atare loc in gard pe unde să sbōre in grădină. Care găzdōiă o-ar fi îndrăgit pentru astfel de isprăvi?... Preacurata Feciōră a tăcut și a răbdat.

A pus mai mare grije pe capră, éră Iosif a dires, din ce se putea, gardul, unde era stricat.

Odată însă capra li-a dat'o de totului prost.

Scăpând adecă in grădină, pusderii a făcut nu numai flori și legume, ci suind pomii, cu dinții ei ascuțiți 'i-a belit și ciupit până la unul.

Asta nu era de suferit. Preacurata s'a supărat rēu și in mahnirea ei adēncă a pus blăstēm greu pe unghiutele și dinții capri: unghi sē aibă, cum are astăzi, éră dinți sē n'aibă de fel decât in falca din jos

Așa s'a și întemplat. Pentru acēta nu are capra dinți din sus nici o vedem suind copacii, ca ore-când.

(Auzită in Bêtia). Koevary.

bine dēce stânjină, și zăpada e la loc, de nu se mai cunōsce nimic.

„Trebuie să merg.“

„Și de ce?“

„Cum știți adī e Sâmbătă și mâne trebuie să fiu la biserică.“

„Și adecă pentru ce să fi?“

„Am luat o însărcinare asupra mea, pe care trebuie să o îndeplinesc.“

„Ce fel de însărcinare?“

„O fată din comuna dumneavōstră s'a măritat la noi de vr'o câți-va ani. De câte-va sēptēmāni s'a dus și ea sē-și vadă părinții in comuna dumneavōstră. Acolo a născut un copil, care 'i-a murit in scurtă vreme, și mama copilului zace pe mōrte. Trebuie să spun bărbatu-sēu acest lucru, ca să plece îndată să facă cele de lipsă pentru îngroparea copilului.“

„Lucrul, nu-i vorba, nu-i de tōte zilele, dér cu tōte acestea copilul este mort, și mama se află in bună îngrijire la ai sēi. De aceea gândesc eu, că nu-i lucru cu cap sē-ți pui

viața in pericol pentru acēstă însărcinare.“

„Așa e, dér sêracii de ei, m'au rugat cu atâta foc, încât le-am făgăduit, că voi duce veste bărbatu-sēu, încă in sēra acēta. El șade la vr'un mil departe dela biserică, dér mâne diminețā fi voi trimite vorba prin vr'un om din partea locului, dēcă nu cumva il voiu întēlni.“

„Ei și dēcă ai merge numai mâne de diminețā?“

„Mâne pōte să fiă vremea și mai rea.“

„Nici vorba, nu pōte fi mai rea ca acuma. Dēcă nu te hotărăesci să rămāi la căsciora din drum până va trece viscolul āsta afurisit, trebuie să te luăm cu noi, și om face ce-om face și te-om duce până in sat.“

„Nu, nici decum. Căi nu vor ținea, vor obosi așa de tare încât pentru mine v'ați pune și dumneavōstră vieța in primejdiă. Am să rămān la căscioră și am să aștept până va trece viscolul. Am pâne de

ajuns astfel că pot rămānea destul de bine.“

Așa rēspunse biata femeie, ca și cum s'ar teme, că cu deasila am vrea să facem prea mult pentru ea.

Intr'aceea am ajuns la bordeiul din marginea drumului, care se afla la capul unei lunci fără leac de pădure. Căsciora era mică și afară de un despărțământ pentru vacă și o odăiță cât ghisurile unei fântāni, nu era nici o încăpere. Pustie și sērăcaciōsă arāta locuința acēta pe așa o vreme și la așa un loc.

Am tras la căscioră, am ajutat babei să se dea jos din sanie, fi luarăm și sacul și intrărăm cu toții. Era rēcore cum se cade inlăuntru, cu tōte că focul ardea in cuptor, și avea să încăldēscă pe ai casei și pe ospēți. O drōe de copii sdrēnțōși și murdari, incolăciți pe vatră se uitau buimăciți la noi.

Cum am spus nu era cine scie ce local, cu tōte acestea pe așa o vreme era destul de bun. Bêtăna se cunoscea cu ai casei. Merse nu-

ULTIME SCIRI.

Discursul tronului român.

București, 27 Noemvre. Astăzi la 12 ore s'au deschis camerele române de cătră M. Sa Regele Carol printr'un discurs al tronului, care după ce constată, că relațiunile țerei cu toate statele sunt cele mai bune și că importanța crescândă a României s'a vădit în anul acesta într'un mod deosebit, țice:

Primirea cordială, ce s'a făcut la Moscova Moștenitorului Tronului și Soției Sale de cătră Impăratul Nicolae II și Impărătesa Alexandra cu ocaziunea măreței solemnități a încoronării Majestăților Lor, este o dovadă, cât de prețioase sunt legațurile de apropiată rudeniă ou Curtea împărătescă a Rusiei pentru menținerea și dezvoltarea relațiunilor prietinoase dintre puternicul Imperiu și România.

Am asistat cu o viață mulțumire la înangurarea lucrărilor dela Porțile-de-Fer ou cari Tractatul de Berlin însărcinase pe imperiul Austro-Ungar, și cari sunt destinate a ne aduce folose însemnate. Inlesnind productelor noastre a străbate în mișcăt Europa prin calea marelui fluviu al Dunărei.

Majestatea Sa Impăratul Austriei, și Regele Ungariei, de a căruia prietenia sinceră și de mare preț Mă bucur de-un lung șir de ani, a onorat România cu visita Sa. Prin primirea căldurosă și inimosă, ce i-s'a făcut, țera intrăgă a exprimat Monarohului vecin recunoștința tuturar pentru acest semn prea grațios de amicie și de bunăvoință. Ni-s'a dat o ocaziune solemnă să arătăm Europei, că poporul român a murcit cu succes și în plin în marea operă a renascerei și a consolidării sale.

Interesele, cari lăgă între densesle Statele din Orientul european în nișuțiile lor comune de a-și asigura un mers pațnic, sigur și repede pe calea progresului cultural și economic, au căpătăt o esprisiune vie, — pe de-o parte în visita Majestăței Sale Regelui Serbiei, prin care s'au reinocit și cimentt din nou vechile și netulburatele relațiuni amicale dintre amēdouă țările, — ér pe de alta în restabilirea ou Regatul Grației a relațiunilor normale, cari șper, că se vor desvolta și inohega spre mulțumirea ambelor Regate.

Mai departe discursul tronului amintesce de dezvoltarea armatei, care a arătăt și cu ocaziunea visitei împăratului Francisc Iosif, că țera se pôte rățima pe dēnsa în tōte împrejurările.

Pasagiul privitor la armată a fost viu aplaudat. Asemenea au fost aplaudate pasagele privitoare la primirea făcută principilor moștenitori la Moscova și la visita împăratului Francisc Iosif.

București, 27 Noemvre. Fostul Metropolit-Primat a adresat o petiție ambelor corpuri legiuitoare, în care se plânge asupra modului cum a fost judecat, destituit și internat în mănăstire și cere să i-se facă dreptate. Petiția va fi prezentată de d-l N. Fleva la Cameră și de d-l Obedeanu la Senat.

MULTE ȘI DE TOATE.

Spânzurat de două ori.

În intrăga Asia mică, mai cu deosebire în împrejurimile orașelor, călătorii sunt mai în tot-dēna în pericol de a fi atacați de numeroșele bande de tâlhari, cari mișună prin localitate. Turiștii cari merg cu drumul de fier la Aidin, pentru a visita ruinele din vecinătate, iau tot-dēna cele mai minuțioase și legitimate precauțiuni. De mai bine de două-șeci de ani, celebru, Karabaș dis și Țeastă de fier, a terorizat populațiunea.

El avea în tōte orașele complici, cari îl înștiința, când vre-un negustor mare și cu parale pleca în vre-o călătorie; banditul ataca atunci la sigur și fără cel mai mic șgomot — nici odată nu s'a servit cu arme de foc —; dotat cu o forță erculiană, el sugruma cu cea mai mare ușurință victimele sale. Într'o ții pe la ora 1 după amēzi a venit singur de a furat cassa de bani a guvernorului din Ak Hissar și cu acēstă ocaziune a sugrumat pe fratele comandantului gendarmilor din localitate.

La urma urmelor, Karabaș a căđut într'o cursă: incenjurat de vre-o sută de poterași el s'a predat singur și judecata l'a condamnat la spânzurătore pe piața publică din Kirgabraci.

Indatā după pronunțarea sentinței, execuțiunea fiind poruncită, calăul Abu-Bechir-Taschin-Agha și ajutōrele lui veniră să ridice pe condamnat și îl transportară la stēlp.

Aci se petrecu o scenă cu totul singulară. După obicei, capul condamnatului fū învilit într'un fel de glugă, apoi ștreangul care trebuia să-l sugrume în loc să fi aplicat la găt, din greșelă — sēu pōte din complicitatea vre-unuia din ajutōrele calēului, — s'a trecut prin gura condamnatului. După ce se luă scăunelul de sub picioarele banditului, corpul lui se agită puțin în aer, apoi... deveni imobil. Supliciatul trebuia să stea spânzurat până la apusul soarelui, dēr medicul militar, voind, din curiositate, se examineze corpul, descoperi imediat șiretlicul.

Calēul și ajutōrele lui, cari se depărtaseră, fură din nou chemate și spânzuratā a doua oră pe Karabaș; de rēndul acesta ștreangul a fost așeđat la locul cuvenit.

Cum se pedepesc în China?

Gazetele din China aduc soirea, că acolo în curēnd 13 falsificatori de bani vor fi decapitați. De aci se vede cât de aspru sunt pedepsiți în China falsificatorii de bani, ér cei ce pun în circulația bani falși sunt trimiși în țeri străine ca sclavi pe viață. Tot astfel de șorte îl așteptă și pe proprietarul casei, unde se falsifică bani, apoi de asemenea o pătesc: funcționarii, decă aceștia au știut mai înainte de acel fapt și nu l'au descoperit.

Pavaj de pae.

Țiarele polonesa anunță, că un inginer din Varșovia a înaintat autorităților un proiect original pentru pavarea (podirea) strășilor acelu oraș ou „pietri de pae”. Pentru fabricarea acestor „pietri”, inginerul a născocit un mijloc deosebit. La fabricare se întrebuițeză ori ce fel de pae; ele sunt tăiate, lăsându-li-se o anumită lungime. După aceea se bagă într'un fel de amestec și apoi se apasă lăsându-li-se o formă cubică.

Fiind-că la treeratul grăului, secarei ovėsului, etc. paele se rup, se sfărâmă, inventatorul întrebuițeză paele înainte de a fi treerate. Pentru acest scop, el a făcut o mașina cu care se taie și se adună numai spicele, rămânēnd paiul întreg. Paele se adună, se leagă în snopi mici, se înășură cu sērmă și se bagă într'un amestec ferbinte cleios.

Snopii sunt lăsați să stea o bucată de vreme în amestec și apoi se apasă cu o mașina specială dându-li-se o formă cubică. Inventatorul spune, că pavajul de pae e cu mult mai efin ca cel de lemn și e tot așa de resistent și de durabil. El e decis ca probă să pavezze cu pae cea mai cercetată stradă din Varșovia.

Literatură.

Din partea Institutului de Editură *Ralian și Ignat Samitca* din Craiova primim volumul: *Cum iubim*, operă postumă inedită de *Traian Demărescu*, una din cele mai bune scrieri ale regretatului poet. În „Cum iubim” se găsesc o mulțime de fapte din viața reală și cari interesază în gradul cel mai mare pe cetitorii. E de prisos a mai recomanda acest volum, căci talentul regretatului poet este în de ajuns de cunoscut, și suntem siguri, că fiă-care se va grăbi de a-și cumpăra acest volum. Prețul unui exemplar 2 lei 50 bani. Se găsesc de vânđare la tōte librăriile din România.

Tērgul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 24 Noemvre de 7126 capete, la 25 Nov. au intrat 192 capete și au eșit 361 capete rămânēnd la 26 Nov. un număr de 6957 capete. Se notēză marfa: unguresscă veche

greă dela — 53 cr. până la — 55 marfă unguresscă tineră greă — or., până la — or., de mijloc — or. până la — or. ușoră — 51 cr. până la — 52 cr.

Căendarul șeptēmănat.

NOEMVRE. are 30 țile. BRUMA

Țilele	Căend. Iul. v.	Căend. Greg.
Dum.	17 Păr. Gregorii ep.	29 I Adv. Sava
Luni	18 S. Plat. și Rom.	30 Ap. Andre
Mărți	19 S. păr. Av. și Var.	1 Dec. Eiga
Mer.	20 + C. p. Gr. Dec.	2 Aurelia
Joi	21 Intr. în biserică	3 Franz. Xav
Vin.	22 S. apost. Filimon	4 Borbara
Sâm.	23 S. pr. Amfilochiu	5 Sava

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 25 Noemvre n. 1896.

Sēminte	Calitatea per Hect.	Prețul pe 100 chilogr. dela
Grâu Bănățesec	81	8.40
Grâu dela Tisa	81	8.45
Grâu de Pesta	81	8.40
Grâu de Alba-regala	81	8.40
Grâu de Bácska	81	8.50
Grâu ung. de nord	81	—

Sēminte vechi ori nouă	Calitatea per Hect.	Prețul pe 100 chilogr. dela
Săcară	70—72	6.85
Orz	60—62	4.10
Orz de vinars	62.64	5.10
Orz de bere	34.66	6.50
Ovės	39.41	5.65
Cucurus bânăț.	75	—
Cucurus altă soi	73	—
Cucurus	—	—
Hirică	—	—

Produsediv.	Soiul	Cursul dela
Sem. de trif.	Luternă ungar.	45.—50.—
—	transilvană	—
—	bănățenă	36.—40.—
—	roșiă	—
Oleu de rap.	rafinat duplu	—
Oleu de in	dela Pesta	56.50
Uns. de porc	dela țera sventatâ	51.75
Slănină	afumată	57.—57.—
Sēu	din Bosnia în buti	15.—15.—
Prune	din Serbia în saci	14.75
Lictar	slavon nou	18.—18.—
—	bănățesec	15.—15.—
Nucș	din Ungaria	—
Gogoși	unguresci	—
Miere	sērbesci	—
—	brută	—
Cearș	galbină strecurată	—
Spirt	de Rosenau	—
—	brut	—
—	Drojiuțe de spirt	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Noemvre 1896.

Renta ang. de aur 4%	123.00
Renta de corōne ung. 4%	91.00
Lepr. căil. fer. ung. în aer 4 1/2%	122.00
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.00
Obliđ. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.00
Bonuri rurale ungare 4%	97.00
Bonuri rurale croate-slavone.	97.00

mai decăt la cuptor, își încălđi mânăle, și cum i s'au desghetăt, a delegat sacul și scoțēnd câte-va fâlii de pâne dete fiă-cărui copil câte-o bucată. Se uită apoi după apă ca să bea, dēr femeia căsiii, cum vęđu, îi aduse o căniță de lapte.

Intr'aceea începū să povestēsca, cum acești străini au fost atăt de buni cu ea, cum au luat'o în sanie cu povara ei cu tot, ceea ce nimeni până acum n'a făcut cu ea. Pe când istorisea acestea i se implū fața de bucuriă. După aceea întrebă pe ómenii casei, decă pōte rămânea și ea până trece viforul ăsta, căci are destulă pâne în sac ca să-i ajungă pe mai multă vreme. Ai casei îndatā se invoiră să rămână la ei cât va vrea. Din tōte acestea se vedea bine că bătrâna și cu acești ómenii se înțelegeu de minune. Acești sērmani ómenii fără nici un încunjur și deadreptul spuseră ca să rămână la ei bătrâna, și nu le trecură prin minte să facă vre-o deosebire sēu să se codēsca! că n'ar fi de tėpa lor

acea nenorocită femeia. Sērăcia și suferințele, ce le înduraseră atăt ei cât și baba, îi legară de-odată împreună într'o pretinie nefățarită.

Bărbatul din căscioră spunea că-i pare rēu că n'are un grajd pentru cai, ca să ne pōtă opri peste nōpte, căci incolu, deși este mică căscioră ar face rost ca să fiă loc pentru toți.

I-am mulțamit de bunăvoința acestui bun om și-i spusei îndatā, că nu se pōte să rămānem, ori-cum ar fi timpul de rēu, că treburiile noastre ne silesc să plecām. Spusei din nou bătrānei să rămână aci până va trece viscolul, ér noi o luarām la drum mai departe.

Era sēra târđiu, când am ajuns în sat. Drumul a fost fōrte greu și cu deosebire când am dat de garduri între cari se adunase zăpada până 'n vęrful parilor. Pe delături troene întregi, ér prin mijloc, unde zăpada era ceva mai bātucită, mergea sania noastră cât mergea, până ce caii érašii se cufundau până la

burtă. Unecri biții căutau să se dea la oparte, dēr atunci se innemeteau pân' la urechi în zăpada mōle. Cădeau când într'o parte, când intr'alta până ne pomenirām în zăpadă. Eram cu desevēșire desperați și nu sciam ce sfērșit are să ia acest bucluc. În cele din urmă, mulțamită cailor noștri sdraveni, ajunserām în pace în sat.

Obosiți cum eram și uđi de zăpadă intrarām într'o curte. Gazda casei ne primii bucuroș, și era speriată când ne-a vęđut în halul în care ne aflam așa târđiu și pe așa un viscol. Indatā luă caii și-i duse în colibă, îi șterse bine, îi îngriji din tōte, le dete fân și-i adăpă, apoi punēnd țole pe ei îi bagă în grajd.

Nu trecū mult și nisce vecini intrară și ei în căscioră, să vađă pe acești drumeți, și să vorbēsca cu ei, cum e obiceiul prin multe părți. Ne așeđarām în jurul unui foc și ne puserām pe vorbă, așa încât am uitat de viscol, am uitat de vremea rea. Numai chipul biții bătrāne nu-mi

mai eșea din cap. Incepui să istorisesc, cum în calea noastră, pe viforul ăsta, am întâlnit o biată babă din sat, obosită și istovită de puter de nu mai putea nici umbra.

„Aia a fost cersitōrea Ana grăl unul din cei de față. „Ea umbla tot la cersit, ca să-și hrănēsca țiticăloasa de fie-sa.”

„Da, da, așa este. Dec'ar fi dreptate în lume n'ar trebui să-i dănimenea nimic”, incepū altul și parolă toți cei de față erau de aceiași părere.

Indatā bagai de sēmă, că ată ómenii cu ceva prindere mai bună mai bogăți, biata bătrāna n'ar fi fost primită cu atata dragoste, ca în bota deii din marginea drumului și șigur la acest fel de ómenii s'a gādīt sērmăna de ea, când a țic: „mă mare deosebire între mine și Dumneavōstrē.”

Astfel trecū sēra și lumea plecpe la casele lor.

... ungi. ou premii	151.80
... pentru reg. Tisei și Segedin.	137.—
... de hârtie austr.	101.35
... de argint austr.	101.30
... de aur austr.	122.50
... din 1860	143.50
... de ale Băncei austro-ungară.	936.—
... de-ale Băncei ung. de credit.	402.—
... de-ale Băncei austr. de credit.	365.50
... sondori	9.54
... imperiale germane	58.82 1/2
... on vista	119.85
... on vista	47.47 1/2
... de corone austr. 4%	100.85
... italiene.	45.17 1/2

Bursa de București
din 25 Noembrie n. 1896.

Valori	Do- benăda	Scad. cup.	Cu bani gata
Română perpetuă 1876	5% ⁰ / ₀	Apr.-Oct.	100. 3/4
amortisabilă	5% ⁰ / ₀	"	99.—
" (Impr. 1892)	5% ⁰ / ₀	Ian.-Iul.	100. 1/2
" din 1893	5% ⁰ / ₀	"	100. 1/2
" 1894 int. 6 mil.	5% ⁰ / ₀	Apr.-Oct.	95. 1/2
" (Impr. de 32. 1/2 mil.)	4% ⁰ / ₀	Ian.-Iulie	87. 7/8
" (Impr. de 50 mil.)	4% ⁰ / ₀	"	87. 7/8
" (Imp. de 274 m. 1890)	4% ⁰ / ₀	"	88. 1/2
" (Imp. de 45 m. 1891)	4% ⁰ / ₀	"	87. 1/2
" (Im. de 120 iul. 1894)	4% ⁰ / ₀	"	87. 1/2
" (Im. de 90 mil. 1896)	4% ⁰ / ₀	"	86. 7/8
de Stat (Conv. rurale).	6% ⁰ / ₀	Mar.-Nov.	101. 3/4
Casiei Pensunilor fr. 300	10	"	280.—
comunei București 1883	5% ⁰ / ₀	Ian.-Iul.	97. 1/4
" " " " din 1884	5% ⁰ / ₀	Mar.-Nov.	"
" " " " " " " " " " " "	5% ⁰ / ₀	Ian.-Iul.	"
" " " " " " " " " " " "	5% ⁰ / ₀	Mar.-Dec.	"
" " " " " " " " " " " "	5% ⁰ / ₀	Mar.-Nov.	98. 1/2
" " " " " " " " " " " "	5% ⁰ / ₀	Ian.-Iulie	93. 1/2
" " " " " " " " " " " "	5% ⁰ / ₀	"	"
" " " " " " " " " " " "	5% ⁰ / ₀	"	94. 1/4
" " " " " " " " " " " "	5% ⁰ / ₀	"	91.—
Soc. de basalt artificial	6% ⁰ / ₀	"	"
V. n.	"	"	"
Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v.	1875.
Națion. ult. div. 86.—	500	intr. v.	228.—
agricolă	150 v.	"	454.—
România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	489.—
de asig. ult. div. 43 lei	200	"	310.—
Basalt. Artif. ult. div. lei 30	250	"	210.—
Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	"	"
Rom. de Hârtie ult. —	100	"	"
Soc. de asig. ult. d. 4 lei	100	"	110.—
Rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	"	"
" " 2 em. u. d. 0	100	"	"
de fur. militare u. d. 60 lei	100	"	"
" soc. p. f. hârtii 30	100	"	"
p. const. de Tramways	20	"	"
franc aur	"	"	"

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 27 Noembrie st. n. 1896.

Măsura	Calitatea.	Valuta
séu		austr.
greutatea		fl. or.
1 H. L.	Grâuul cel mai frumos	5 50
"	Grâu mijlociu	5 20
"	Grâu mai slab	5 —
"	Grâu mestecat	3 80
"	Săcară frumousă	3 70
"	Săcară mijlocie	3 60
"	Orz frumos	3 30
"	Orz mijlociu	3 10
"	Ovăș frumos	2 40
"	Ovăș mijlociu	2 10
"	Cucuruz	3 60
"	Mălaiu	4 —
"	Mazăre	6 50
"	Linte	12 50
"	Fasole	6 —
"	Sămēnță de in	8 —
"	Sămēnță de oănepă	5 —
"	Cartofi	75 —
"	Măzărice	— —
1 kilă	Carne de vită	44 —
"	Carne de porc	48 —
"	Carne de berbec	26 —
100 kil.	Său de vită prospēt	21 —
"	Său de vită topit	32 —

Cursul losurilor private

din 25 Noembrie 1896

	comp.	vinde.
Basilica	6.70	7.90
Credit	198.75	199.75
Clary 40 fl. m. c.	57.—	58.—
Navig. pe Dunăre	140.—	144.—
Insbruck	27.25	28.25
Krakau	28.—	28.80
Laibach	22.75	23.50
Buda	54.50	59.50
Palfy	57.75	58.—
Crucea roșie austr.	18.—	18.60
dto uęg.	10.—	10.60
dto ital.	—	—
Rudolf	22.—	24.—
Salm	39.75	40.75
Salzburg	26.75	27.75
St. Genois	71.—	72.—
Stanislaw	43.—	45.—
Trieitine 4 1/2 % 100 m. c.	146.—	150.—
dto 4 % 50	69.—	73.—
Waldstein	60.—	62.—
dto de 10 franci	—	—
Banca h. unę. 4 %	121.50	122.50

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregariu Maior.**

Ceaiū

Vassili Perloff și Fii

Moskva.

Liferanții curți în Rusia și străinătate.

Diferite speciile de:

Ceaiū escelent

în pachete originale rusesci, cu prețuri originale, se capetă numai la

Joh. Perl's Sohn în Mosocs,

Turotzer Comitat.

Insemnarea prețurilor la cerere gratis.

Ceaiū

S COMPTURI:

Din 28 Noembrie 1896.

note roz. Camp.	9.46	Vënd.	9.50
ant român. Camp.	9.43	Vënd.	9.46
oleon-d'eri Camp.	9.50	Vënd.	9.54
Cump.	5.61	Vënd.	5.64
ble rusesci Camp.	126.—	Vënd.	—
germane Camp.	—	Vënd.	—
aroesoi Camp.	—	Vënd.	—
is. fonic. Albina 5% 100.75	Vënd.	101.75	

Versul lui Bunăparte.

Ticălosul *Bonaparte*
Stând într'un loc de departe
In marea apusului
In preajma pismașului.
Când a fost el să pornescă
La Elena să robescă
Ochii 'n sus a ridicat
Spre Francia-a căutat
Din inimă-a suspinat
Și din gură-a cuvântat:
Să trăesci, țeră iubită,
In vezi să fi fericită,
Că eu nu te-oi mai vedea
Doră in viața mea!
Să trăesci, țeră frumousă,
Din totă lumea alasă
Vrednică să-mpărătesci
Lumea să-o stăpănesci!
Paris, tron împărătesco
Eu acum te părăsesco,
Fontine casa mea
De-acum nu te-oi mai vedea,
Leon, *Schalon Schantilon,*
Fugiți, că vine *Velinton*
Și *Blücher* cu tunuri mari
Zdrobind ziduri cât de teri.

Voi, prietini mei inbiți
Fugiți de vreți să trăiți,
Că *Alexandru*-impērat
Incă v'a incungiurat,
Cu *Cazacl* și cu *Muscant*
Vestiți acum de mulți ani.
Schwarzenberg cu oște mare
Incă vē 'mpresoră tare,
Care precum eu gâdesc
Acum la Paris sosesc.
O, surori și frații mei,
Unde vor fi acum ei?
Letiția maica mea
Jalnică va fi și ea.
Ludovica 'mpărătesă
Cea vēduvă și rēmasă
Cu fiul meu cel iubit
Care eu l'am părăsit,
Aș vrē odată să-l vēd
Batēr numai să mē 'nored,
Că mai trăescio in lume
Măcar jalnic fără nume.
Veniti să vē povestesc
In ce oale grea pornesc:
Elena-i la miēdă-đi
Și-n viață voiū robi,
Elena e stan de pētră
In mare incungiurată,

Antreprise de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghețe al D-nului I. Săbădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mōrte, aședământul său de inmortēntare bogat asortat in cari tōte obiectele, atāt sorteile mai de rēnd, cât și cele mai fine, se pot că-păta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depu de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununi** pentru monumente și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de **marmură**, care **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai**, precum și un **car funebru vēnēt**, pentru **copii**, precum și cioclii.

Comande întregi se esecută **prompt și ieftin**, i au asupra-mi și **transporturi de mōrți in străinătate.**

In fine recomand și biroul meu mijlocitor procedând cu cunoscuta'mi soliditate.

La casuri de mōrte a se adresa la
E. Tutsek.

16—*

PUBLICAȚIUNE.

Din partea subscrisei primării comunale să aduce la cunoșcința publică, că **Comuna mare Turcheș (Săcele) vinde** pe calea licitațiunei publice și de oferte o parte din pădurea așa numită **Száros-Tōmōs** conform planului de pădurit aprobat.

Anume:

5560 trupine brad, cari fac 8278 metri cubici. 696 trupine brad molitv, cari fac 1358 metri cubici. 1440 trupine de fag, 3763 metri cubici. Total 7696 trupine, cari împreună fac 13394 metri cubici. Bradul este prețuit cu 4063 fl. 50 cr., molitvul cu 475 fl. 50 cr., fagul cu 564 fl. 40 cr. Cu totul 5103 fl. 40 cr.

Prețul de strigare se fixeză cu 5103 fl. 40 cr., care se va plăti in două rate, anume: la subscrierea contractului jumētate, ēr cealaltă jumētate se va plăti când pădurea va fi de jumētate tăiată.

Ofertele provēdute cu timbru de 50 cr. și 10% din prețul de strigare ca vadiu sunt a se inainta subscrisei primării comunale până la începerea licitațiunei verbale, care se va ține in 10 Decembrie st. n. 1896 la 11 ore a. m. la fața locului in **Száros-Tōmōs.**

Beflectanții sunt rugați a scrie clar in oferte, atāt in cifre, cât și

in litere prețul oferit de fiă-care metru cubic.

Se observă, că sub numita pădure se află in depărtare de 1/2 oră dela stațiunea căii ferate Timiș.

Condițiunile de licitațiune și de esplotare se pot vedē in ôrele oficiose la primăria comunală din Turcheș.

Turcheș, 8 (20) Nov. 1896.

Primăria comunei Turcheș.

Giro **Szász András. Domokos István.**

primar. (2-2.) notar.

Fabricatele mele

sunt renumite ca bune și ieftine!

Remontoir-nikel fl. 3.50;
Remontoir-argint ⁵⁰⁰/₁₀₀₀ fl. 6;
Remontoir-anker Spiral-Bre-anēt 15 petri fl. 10, cu 16 petri sistem Glashutte, 1 chaton fl. 12. Deșteptător (wecker) mers de anker strălucitor prima calitate fl. 1.70. Regulator cu mers de o și fl. 5.75. Regulator cu mers de 10 zile fl. 8.50. Insemnarea prețurilor cu ilustrații despre ciasornice, lanțuri, regulatori, aurarii și argintării se trimit gratis și franco. — Ce nu convine se schimbă său se dă prețul îndērēt.

Eug. Karecker Uhrenfabrik,
94. Bregenz am Bodensee.
Garanție de doi ani. 111,2-12.

Mașini de cusut Wertheim

cu inpusētūră duplă.

Cadou potrivit de Crăciun

fabricat german de clasa primă.

Pentru casă și meseriași liferez loco **Vienna** in totă monarchia Austro-Ungară.

Mașină de picior; braț înalt.	fl. 35.50
Mașină de mână braț înalt.	fl. 31.50
Mașini cu corababinte rotunde.	fl. 49.—

Timp de probă 30 zile. Garanție 5 ani.

Ori ce mașină, care in durată de 30 zile nu se va dovedi de bună, o primesc îndērēt pe spesele mele.

Prețul curant și mostre cuseute stau la dispozițiă

Casa de export Mașini de cusut
Louis Strauss,
firma protocolată la tribunal comerc.
Liferantului reuniunei a amploya-tilor de stat.

Vienna, IV., Margarethenstrasse
„Nr. 12 b.e.“ 1100,3-5.

(Dintr'un vechiu manuscris aflat la Gledia). I. P. R.

Export-Bere

din prima fabrică de bere pe acții din Pilsen,
se află în fiă-care și prospătă
dela cep, în odaia de dejun a lui

24 VITEZ 24.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „MATILDA“ de Bodok,

care după experiențele făcute sau dovedit ca o apă medicinală prea eficace și plăcută, mai ales: la conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinchiilor, a beșicii udului și ale organelor respirătoare etc.

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul său mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretenșiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

DEPOSIT PROPRIU în Brașov: strada Căldărarilor Nr. 68, în Sibiu, Sighișora și în Alba-Julia: la D-1 I. B. Misselbacher sen., în Cluj: la Segesváry és társai, în Deva: la Balog Gyula, în Orestie: la Németh János.

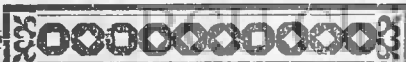
Cu tătă stima:

Administrațiunea isvorului
„MATILDA.“

JOSEF GYÖRGY,

(comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

1025,42—100

Intemeiată
la 1887.

„VICTORIA“

Intemeiată
la 1887.

Institut de credit și economii, societate pe acții.

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducelui Iosif Nr. 2.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.

Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 12.000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvesc 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvesc institutul separat.

După starea casei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan după sosirea comandai.

912,18—*

Diracțiunea institutulului.

Marea Descoperire a Veacului

ELIXIRUL GODINEAU este singurul leac
(fără nici o primejdie) în contra Neputinței. Vindecarea anemicilor, a Sleitilor, etc.

INTINERIREA ȘI PRELUNGIREA VIETEI

Administrația ELIXIRULUI GODINEAU în PARIS, 7, r. Saint-Lazare.
BROȘURĂ GRATUITĂ TRIMEASĂ FRANCO DUPĂ CERERE

Se găsește ELIXIRUL GODINEAU și la BUCUREȘTI, la Ilie ZAMFIRESCU, droghist;
la JAȘI, la D.D. Frați KONYA, farmaciașii.

la Galați: STALSKI, farmacist; la Ploiești: la D-nii I. & T. CHRISTESCU, droghiștii; la Roman: la D-nul D. J. WERNER, farmacist; la Tulcea, farmacia la „MINERVA.“

A V I S!

Prenumerațiunile la Gazeta Transilvaniei se pot face și reînno ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-carei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou, se binevoiască a scrie adresa amur și să arate și posta ultimă. Administraț. „Gaz. Trans.“

Marea bancrută!

New-York și Londra n-au lăsat necruțat nici continental european și marea fabrică de argintărie s'a vădit necesită să dăruiască întregul ei deposit în schimbul unei plăți mici pentru muncă.

Eu sunt împuternicit să îndeplinesc acest mandat.

Eu trimit prin urmare ori cui, fiă bogat, ori sărac, următoarele

6 cuțite fine de masă cu lamă
veritabilă engleză,

6 furculițe de argint patent ame-
rican dintr'o bucată,

6 linguri de argint patent ame-
rican,

12 lingurițe de argint pentru ca-
fea patent american.

1 lingură de argint pentru supă
patent american,

1 lingură de argint pentru lapte
patent american,

2 ciocanele de argint pentru
spart ouă, patent american,

6 cesci Victoria englezesci,
2 candelabre de masă,

1 strecurătoare pentru caviu,
1 zaharniță,

44 bucați la un loc fl. 6.60.

Tote cele 44 de obiecte sus amintite au costat mai înainte fl. 40 și acum se pot cumpăra pe prețul bagatel de fl. 6.60. Argintul patent american este un metal alb, care își păstrează colorarea argintului 25 de ani, despre ceea ce se garantează.

Cea mai bună dovadă, că acest inserat nu e șarlataniă, mă simt îndatorat în public, că ori cine, cărui nu-i convine maria în trimit banii înapoi, nimenea însă se nu treacă cu vederea ocașiu-nea acăsta favorabilă, de ași procura acăsta garnitură pompōsă, care cu deosebire se potrivește pentru

cadouri de crăciun și anul nou,
dar de nuntă și în ori ce gospodăria.

Depou numai la **A. HIRSCHBERG-S**
Haupt-Agentur der vereinigten amerik.
Patent-Silber-warenfabriken.

Telephon, Nr. 7114.

WIEN, II., Rembrandtstrasse 19/b.

Se trimite numai cu rambursă postală sau cu trimiterea sumei înainte.

Praful de curățit aceste obiecte 10 cr.

Veritabil numai cu marca:

Estras din scrisorile de recunoștință.

Sunt foarte mulțumit cu trimiterea garniturii, și s'imi mai trimit încă o garnitură de 44 bucați de argint patent american cu rambursă. Bozovics, comit. Krassó Szörény 18/7. 1896.

Keresztes Sándor, fisolgăbirău.

Pilis, 24 Aug. 1896. Comit. Pesta.

Cu garnitura sunt foarte mulțumit. Vă rog a trimite și cumnatei mele Baronesa Nyári născ. de Somogyi în Szanto, trei garnituri.

Baron Julius Nyári.

Ajutor grabnic și sigur

pentru

SUFERINTE DE STOMACHU ȘI URMARILE ACESTORA!!

Mijlocul cel mai bun și eficace pentru menținerea sănătății, curățirea sucurilor și a sângelui și pentru promovarea unei mistuiri bune este deja pretutindenea cunoscutul și plăcutul

„Dr. Rosa's Lebens-Balsam“.

Acăst balsam preparat cu îngrijire din erburile alpine cele mai bune și tămăduite se dovedește ca foarte folositor în contra tuturor greutăților de mistuire, cãci de stomach, lipsa de apetițu, rigăele, congestiunilor, haemorhoidelor etc. etc. În urma eficacității sale a devenit acăst balsam acum un singur și dovedit medicament de casă popular.

Sticla mare costă 1 fl., mică 50 cr.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziția!

FIȚI ATENȚII!!!

Spre a evita înșelătorii, faci pe fiecine atentă, că fiă-care sticlă cu **Dr. Rosa's Lebens-Balsam**, care singur numai de mine este preparat după receta originală, este învălă în hărtia grosă albastră, care poartă în lungul ei inscripția: **Dr. Rosa's Lebens-Balsam** din farmacia „zum schwarzen Adler“, B. Fragner, Prag, 205—3“ în limba germană, boemă, ungară și franceză, și cari sunt provădate cu alăturata marcă a fabricii luată sub scutul legal.

Dr. Rosa's Lebens-Balsam

Veritabil se pote procura numai în
Depositul principală al producătorului

B. Fragner,

Farmacia „zum schwarzen Adler“ Prag 205—3.

În Budapesta: la farmacia I. von Török.

Tote farmaciile din Brașov, precum și toate farmaciile mai mari din monarhia Austro-ungară au depositul din acăst balsam de viață.

Totul de acolo se pote avea:

Alifia de casă universală de Praga

(Prager Universal-Hausalbe)

un medicament sigur și prin mii de scrisori de mulțămire recunoscut în
contra tuturor inflamațiunilor, rănitor și umflăturilor.

Acăsta se întrebuință cu succesul sigur la inflamațiuni, la stagnațiunea laptelui și întărirea țitelor cu ocașiu nea înțercării copilului, la abscese, ulcere, pustule cu puroiu, carbuncule; copturi la unghie, la panariții, juceratiunii la degete, la întăriții, umflături, tumorea glandulelor la năfate, lipume etc. — Tote inflamațiunile, umflături, întăriții se viadeacă în timpul cel mai scurt; la casuri iuse, unde s'a format deja puroiu, absorbe buba și o vindecă în timpul cel mai scurt fără dureri.

În cutiore á 25 și 35 cr.

Fiți atenți!

De-ore-ce alifia de casă universală de Praga se înțetă foarte desu, faci pe fiă-cine atentă, ca singur numai la mine se prepară după receta originală. Acăsta este nu mai atunc veritabilă, decă cutiorle din me-ai galbinu, în cari se pune, sunt înșurate în hărtia roșă pe care se află tipărită în 9 limbi explicațiunea cum se întrebuințeze, împachetate și în cartone vinete, — cari sunt provădate cu marca fabricii de mai sus.

Balsam pentru auș.

(Gehör-Balsam)

Cel mai probat și prin multe încercări cel mai temeinic medicament pentru vindecarea aușului greu și spre redobândirea aușului perdut. 1 Flacon 1 fl.